

UREDBA O KRITERIJUMIMA ZA ODREĐIVANJE AKTIVNOSTI KOJE UTIČU NA ŽIVOTNU SREDINU PREMA STEPENU NEGATIVNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU KOJI NASTAJE OBAVLJANJEM AKTIVNOSTI, IZNOSIMA NAKNADA, USLOVIMA ZA NJENO UMANJENJE, KAO I O KRITERIJUMIMA KOJI SU OD ZNAČAJA ZA UTICAJ FIZIČKIH LICA NA ŽIVOTNU SREDINU: Uvodi se eko-taksa za pravna i fizička lica od 1.200 do dva miliona dinara. Naknada će se plaćati po principu "plati koliko zagađuješ"

Vlada Republike Srbije je donela Uredbu o kriterijumima za određivanje aktivnosti koje utiču na životnu sredinu prema stepenu negativnog uticaja na životnu sredinu koji nastaje obavljanjem aktivnosti, iznosima naknada, uslovima za njeno umanj enje, kao i o kriterijumima koji su od značaja za uticaj fizičkih lica na životnu sredinu ("Sl. glasnik RS", br. 86/2019 - dalje: Uredba), kojom je definisala eko-taksu za pravna i fizička lica od 1.200 do dva miliona dinara.

To praktično znači da će se ova naknada ubuduće plaćati po principu "plati koliko zagađuješ", koji je definisan Zakonom o naknadama za korišćenje javnih dobara ("Sl. glasnik RS", br. 95/2018 i 49/2019). Ujedno je ovim dokumentom konkretizovana i Uredba koja je doneta početkom godine. Ta konkretizacija podrazumeva utvrđivanje tri kategorije delatnosti koje zagađuju životnu sredinu, i to one koje imaju veliki negativan uticaj, srednji i mali. U okviru svake od ove tri kategorije, postoji i dodatna klasifikacija koja se odnosi na veličinu kompanije. Upravo tom klasifikacijom se omogućava da dve kompanije različite veličine, bez obzira na to što su svrstane u istu kategoriju, primera radi velikog zagađivača, neće platiti istu naknadu. Ona koja je velika izdvojiće za eko-taksu dva miliona dinara, a ona koja se tretira kao mikropravno lice - samo 20.000 dinara.

Reč je o domaćinstvima koja utiču na zagađenje životne sredine korišćenjem grejnih uređaja, hemijskih sredstava, proizvoda koji nakon upotrebe postaju otpad. Za njih je predviđena taksa od 1.200 dinara za kalendarsku godinu. Treba da se zna da je sastavni deo Uredbe i tabela kojom su definisane delatnosti koje imaju veliki, srednji i mali uticaj na životnu sredinu. U prvu grupu, između ostalih, spadaju kompanije koje se bave rudarstvom, ali i one koje prerađuju drvo, tekstil i meso, plastiku. U drugoj, odnosno srednjoj, svrstani su uzgoj stoke, prerada voća i povrća, proizvodnja sladoleda, mleka, dok je u treću grupu malih zagađivača svrstana trgovina na veliko i malo. Važno je da je ova Uredba ovakvom kategorizacijom stvorila uslove da eko-taksa ne zavisi od volje lokalnih sredina, već da bude ista za sve i da zavisi samo od stepena negativnog uticaja proizvodnje neke kompanije na životnu sredinu.

Ekološka taksa je do sada naplaćivana po principu "zagađivač plaća" po dva kriterijuma - kvadratnom metru ili bruto ostvarenom prihodu, pa je na lokalnu bilo velikih razlika. Ovom Uredbom taksa će se plaćati na osnovu zagađenja koje kompanija prouzrokuje, ako ga pravi - plaća je, ako ne - neće biti izdataka. Drugim rečima, shodno zagađenju koje puštaju u vodu, vazduh ili tlo poput azotnih oksida, sumpor-oksida i tako dalje, određivaće se i visina naknade. Ovakvom naplatom ekološke takse naša zemlju potpuno će ispuniti i standarde Evropske unije u toj oblasti, a povećaće i izdvajanja za troškove životne sredine od 0,8 do jedan odsto BDP-a, što je i proseka Unije.

Iz Vlade Republike Srbije je potvrđeno da je doneta nova Uredba o kriterijumima za određivanje aktivnosti koje utiču na životnu sredinu.

- Uredba je stupla na snagu 7. decembra 2019. godine, izuzev dela koji se odnosi na odredbu četiri, koja se odnosi na fizička lica, a čija primena počinje od 1. januara 2020. godine - kažu u Nemanjinoj 11.

Cenovnik taksa:

Iznos za delatnosti koje imaju veliki negativan uticaj na životnu sredinu:

2.000.000 - velika pravna lica

500.000 - srednja

200.000 - mala

20.000 - mikro

Iznos za delatnosti koje imaju srednji negativan uticaj:

1.000.000 velika pravna lica

250.000 srednja

100.000 mala

10.000 mikro

Iznos za delatnosti koje imaju mali negativan uticaj:

500.000 velika pravna lica

125.000 srednja

50.000 mala

5.000 mikro

1.200 za fizička lica

* iznos je u dinarima i odnosi se na kalendarsku godinu

Izvor: Vebsajt Blic, Slađana Vukašinić, 12.12.2019.

Naslov: Redakcija